

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-egylet” közlönye.

Szerkesztői szállítás:

Kazinczi-utca 811 sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénz és reklamációk küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr.; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 11. sz.).

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 4 „

Negyedévre 2 „

Erdély az ellenzéki sajtóban.

(*) Most, midőn a „saison mort” az ellenzék nagy koftáit fürdőre, vagy haza, a „ligetek csendjébe” vonta, hol szívők óhajta szerint ábrándozhatnak ministeri tárczákról: az ellenzéki lapok a vacatiót élvező diákok, egyetemi hallgatók s többféle ifjú óriások kezére kerülve, igen épületes és tanuságos vezércikkeket a „magas politikáról”, nemzetgazdasági elveket hátramaradt ipar- és kereskedésünkről, és társadalmi nézeteket elsatnyult mivelődésünkről, olvashattunk a „Hon”-ban, „Ellenőr”-ben, meg a dícső „Magyar Ujság”-ban.

A többiek közt a „Hon” 191. számában akadtunk egyre, mely Erdély és a pártállás címét viseli magán, s a mely velünk, világtól elmaradt szerencsétlen páriakkal, foglalkozik.

Valami jószívű gyerek lehet írója, mert sorunk nagyon szíven fekszik.

„És dalát így kezdé meg”:

„Erdély politikai szempontból nagyon szomorú képet ad. El lehet mondani, hogy a kormány-változásnak ez ország csak rossz eredményekben részesült és hasznában nem, mert kivételes állapota megfosztá attól a kis fejlődéstől is, melyet Magyarország a kiegyezés nagy árán nyert. Nem csak a hátramaradás, hanem a romlás is mutatkozik ott”.

„Hol az emberek a politikával nem mernek, vagy nem akarnak foglalkozni, ott már oly kóros állapotok álltak be, milyeneket Róma végnapjaiban (hallod Erdély! Róma vagy végnapjaiban) mutat fel. És ez magára az állam fennállására nézve is aggasztó jelenség, nemzetiségi szempontból pedig épen megölő baj. Fájdalom, de Erdély nagy részében mutatkozik a jelenség. (De csak ott, hol a jobboldal többségben van)”.

Köszönjük édes ur, hogy figyelemmel van irántuk, s igazán sajnáljuk, hogy érzékeny panaszára könnyeink záporoként nem hullnak, de „köteve higgy a komának”, különben is, mit ott össze-vissza ír, abból egy betű sem igaz.

Hála Istennek, nem úgy van, mint sokan szeretnék, hogy legyen sorsunk itt, Erdélyben, tudják azt igen jól Pesten is, hanem hát egyengetni kell az utat a jövő követválasztásra, s hiszik, hogy talán-talán többségre vergődhetnek nálunk.

Ez az oka, hogy olyan iszonyu képet akarnak adni Erdélynek, hol a politika iránt közönyösség, a társas életben erkölcselenség honol.

Midőn a jelen országgyűlésre a képviselőválasztások elrendeltettek, ezelőtt harmadfél évvel, Pesten a baloldali-kör nagyságos és méltóságos urai, de kik ott fenn demokraták, elhatározták magok közt, hogy egész erejüket Erdélyre vetik s a választásoknál pártbelit juttatnak a képviselőházba. Emlékeznek olvasóink, miként indultak meg a vándor pártiótók, mint tavasszal a fecskék, meg a verklesek, hirdelve ama nagy-szerű tant: „egyedűl a baloldal üdvözít” Kolozsvar, Szamosujvár, Déés, Nagy-Enyed, Gy.-Fehérvár és Székelyföld városai látták falaik közt a „honboldogító” Iskola Alapítvány - Kolozsvar Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

férfiakat”. Volt korteskedés, evés, ivás, dictio, fáklyás-zene és — nagy kudarcz. Népünknek nem kellett az a boldogság, mely Tisza László a nagy, és Maurer Béla, a kis demokratától ered. Alig nyertek hetet, a mivel bizony nem nagyot segítettek magukon. Természetesen, mindez haragra lobbantá az ellenzéket, mely most már elfordult arczczal kiált reánk: megvetünk, mert együgyűek vagytok, kiket csak a terrorizatio tart össze, s tudományotok üres gavalérságból áll. Mi megmaradunk ezután is együgyűségünkben s nem igen törekedünk a tudós címre, ha már még azt is a baloldaltól kell megnyernünk, hanem hogy főispánaink és főurainknál azt állítja az a „Hon”, hogy azok csak a lóval és szép asszonyokkal foglalkoznak, de tudományal nem, ezt tagadjuk.

Topp! álljunk csak meg e helytt egy kicsit s kérdjük meg Jókai urat, a „Hon” érdemdús szerkesztőjét és az első magyar regényíró: nem otromba kifakadás ez, mit csak az elfogult szenvedélyesség mondattathat és egy irodalmi gamin írhat?

Erdély mivelődési szempontból nem csak hátrább nem áll Magyarhonnál, de mind a mult, mind a jelenben elhagyta, s a nyelvet tekintve, mindig eljárhat Magyarország hozzánk iskolába. Erdély soha sem szorult sem nemzetiségének megőrzése végett, mint az a „Hon” véli Magyarországra, sem szellemi emelkedése végett, magyarországi mesterekre. Aristokratáink, hogy kedvelik a lovakat, meg a szép asszonyokat nem tartjuk valami nagy szerencsétlenségnek, mert ezek mellett jut idejük színházat építtetni, muzeumokat alapítani és egy rakás könyvtárt megállítani szerte az országban, míg a magyarországi „teltfeju” gavalérok Páris és Londonban verik el uradalmik jövedelmeit. — És nálunk a középosztály fiai is fel vannak emelkedve a mivelttség és tudomány színvonalára, míg az alföldön betyárkodó újabb nemzedéket alig lehet megkülönböztetni kocsisától. Tekintsenek csak körül ott Pesten, az akadémiaától le az „A Hon” szerkesztő személyzetéig, mennyi erdélyit találnak?

S hogy éppen az erdélyi főispánokat vádolja a „Hon” tudatlansággal, erre egy adag orezatlanság kívántatik, mert hát itt nálunk igen jól ismerjük általában e férfiakat s minden hizelgés nélkül kimondjuk, hogy azok egytől egyig tehetséges, mivelt emberek; gróf Eszterházi Kálmán és Torma Károly, az első Kolozs-, a második Belső-Szolnokmegye főispánja, több tudós társaság tagjai. Barcsai Hunyadmegye főispánja és gróf Kálnoki, Háromszék főtitizte, irodalmilag képzettek. Mikó Mihály, marosszéki főtiszt, és b. Bánffy Dani, az erdélyi gazdasági téren többet tettek, mint a „Hon” nemzetgazdaságot írói összesen egész életükben tehetnének.

Ezeket nem a protectio, hanem népszerűségük és kedvelt egyéniségük, ugy szakképzettségük juttatta a megyék élére.

Tudja ezt a „Hon” szerkesztősége is, s az efféle vádak és rágalmak egyedül arra czéloznak,

hogy elhíttessék, miszerint „Erdély jólléte egyedül Tisza és Ghiczi politikájától feltételeztetik, s ha a jövő követválasztáskor uem baloldali követet választunk, a politikai élet tönkremegy, a magyar elem megsemmisül s több ilyen rémulletes dolgok következnek be.

Sok neme van a korteskedésnek!...

A sepsi-szt-györgyi kir. törvényszéknek területbeosztási terve,

Járásbírószék székhelye	Beosztott községek	Népessége.
Sepsi-Szt-György	43	39823
Baróth	22	23519
összesen	65	63,342

I. Sepsi-Szt-György kir. járásbírószék. Beosztott községek: Aldoboly Farkasvágóval, Árpatak és Blőpatak (F. Fehérm.), Árkos, Angyalos, Besenyő, Bikfalva, Bodok Bodza forduló (F.-Fehérm.) Búkszárd (F.-Fehérm.), Dobolló, Egerpatak, Erősd (F.-Fehér), Eresztevény, Étfalu, Fel-Doboly, Fotos, Gidofalva, Hidvég, Lúget és Nyáras, patak (F.-Tehér), Ilyefalva város, Kálnok, Kilyén, Kis-Borosnyó Komolló, Kökös, Köröspatak, Laborfalva, Lissnyó, Magyarós. Málnás, Mikó-Ujfalu, Nagy-Borosnyói Oltsem, Réty, Sepsi-Szt-György, Szent-Király, Szemerja, Sepsi-Mártonos, Szotyor, Szacsva, Sepsi-Szentiván, Uzon, Zalán, Zoltán. Összesen 39,823 lélekkel.

II. Baróthi kir. járásbírószék. Beosztott községek: Ágostonfalva, Baróth, Bodos, Bölön, Bardocz, Bibarcfalva, Felső-Rákos, Füle, Köpecz, Közép-ajta, Kis-Bacson Magyar-Hermány, Miklósvár, Nagy-ajta, Olasztelek, Sepsi-Bacson, Száraz-Ajta, Száldobos, Telegdi-Bacson, Ürmös Vargyas, Zalánpatak. Összesen 23,519 lélekkel.

A kézdi-vásárhelyi kir. törvényszék területbeosztási terve.

Jár. b. székhelye	Beosztott község.	Kiterj. mértf.	Nép.
Kézdi-Vásárhely	33		
Kovászna	22	20	24391.
összesen	55		

I. K.-Vásárhelyi kir. járásbírószék. Beosztott községek: Alsó- és Felső-Volás (F.-Fehér), Albis, Almás, Alcsernáton, Altörja, Bélafalva, Bereczk és Soosmező, Csomortán, Dálnok, Esztelnek, Felcsernáton, Feltörja, Futásfalva, Katolyka, Ikafalva. Kézdi-Vásárhely város, Kézdi-Mártonos, Karatna (Felső-Fehér), Kurtapatak, Lemhény, Maksa, Márkosfalva, Matisfalva, Nyujtód, Oroszfalu, Oszdola, Peselnek, (F.-Fehér), Polyány, Sárfa, Szárazpatak (F.-Fehér), Szászfalu, Szent-Katolna, Szent-Lélek.

II. Kovásznai kir. járásbírószék. Beosztott községek: Barátos, Bita, Czofalva, Gelence, Haraly, Hilib, Imecs-falva, Kovászna, Körös, Léczfalva, Mártonfalva, Papolcz, Páké, Páva, Petőfalva, Szita-Bodza, Szörce, Tamásfalva Telek, Várhegy, Zabola, Zágón. Összesen 24,391 lakossal, 200977 hold és 1477 □ öl kiterjedéssel.

A csik-szeredai kir. törvényszéknek területbeosztási terve,

J. b. székhelye	Beoszt. köz.	Kiterj. mértföld.	Népesség
Csik-Szereda	26	21 ⁴ / ₈	37501
Csik-Szt-Márton	21	20	30573
összesen	47	41 ⁴ / ₈	68,074

I. Csik-Szeredai kir. járásbírószék. Beosztott községek: Balánbánya, Borzsova, Csicsó, Cs.-Szereda, Mártonfalva, Csobotfalva, Csomortán, Dánfalva, Delne, Göröcsfalva, Gyimes felsőlok, Gyimes bükk, Gyimes középlök, Jenőfalva, Karczfalva, Madaras, Mádéfalva, Pálfalva, Rákos, Szent-Domokos, Szent-Mihály, Szent-Miklós, Szent-Tamás, Szépviz, Taploca, Vacárcsi, Vándorfalva. Összesen 34,501 népességgel, 215650 hold és 463 □ öl területtel.

II. Csik-Szent-Mártoni kir. járásbírószék. Beosztott községek: Bánkfalva, Csatoszeg, Csekefalva, Csik-Sz.-Márton, Jakabfalva, Káson-Altiz, Káson-Feltiz, Káson-Impér, Kozmás, Lázárfalva, Menaság, Mintszent, Szent-György Szent-Imre, Szent-Király, Szent-Lélek, Szent-Simon, Tusnád, Ujfalu, Verebes, Zsögöd. Összesen 30,573 népességgel, 199759 hold és 361 □ öl területtel.

(Vége köv.)

Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A városi képviselő testületnek f. 6. augusztus 16-án tartott közgyűlése.

(Folyt. és vége.)

Szarvadi tanácsos olvassa a postaigazgatóság értesítvényét, hogy a Vályi Károly lemondása folytán megürült postamasteri állomásra csőd hirdettessék. A Tanács megbíztatik a körözéssel. A feltételeket azért mellőzzük itten, mert lapunk hirdetményei közt úgy is olvasható lesz az.

Antal főbíró megemlíti, hogy a postaréttel s még egy más legelővel dotálta eddig a város a postamasteri államát, melyek ezután visszamaradnak a városnak.

Ajtai és Gombás indítványai folytán a postai szerződvény, mely mellett a rétek átengedettek, a jövő gyűlésig előkerítettén, a jogügyi bizottság véleménye alapján fog e tárgy fölött határozat hozatni.

E közben egy esetleg teluyított oldalszobából a már kommunális nevezetességre emelkedett kutya másodmagával berohant a gyűlésterembe, mi azonban nem akartuk érzerevni, annálkevésbbé van szándékunkban kiírni azon halk kutyamorgást s az ezáltal előidézett általános nevetést. Mellőzzük tehát a 2 kutya szereplését.

Szarvadi tanácsos előterjeszti, hogy Márkus Márk 6110 frttal kibérelte a serfőzési, árulási és a behozott sör megvámolhatási jogát. Most a szerződés szerint nyújtandó biztosíték fejében egy 12,220 frtra becsült jószág leköltését jelenti be. Lényeges hiányokul tűnnek fel, hogy a leköltői szándékolt jószág nincs Vásárhelytől, másnak tulajdonát képezi, az aláírás nincs hitelesítve, annál kevésbbé fordul rajta elő két vásárhelyi kezes. Ily alaku beadványhoz nem lehet hozzászólni.

Kovács S. indítványozza hogy mondassék ki, miszerint a beadvány elfogadhatónak nem találhatván, utasítsák a kérvényező, hogy 15 nap alatt más elfogadható biztosítékot mutasson be, különben az ő költségén újból meg fog az árverezés tartatni.

Szóllósi S. Már júliusban építtetnie kellett volna, azonban ilyen irományokkal huzzahalassza a dolgot, melyeket ő soha el nem fogad, mondja ki tehát a képviselő gyűlés, hogy ha 14 nap alatt az árlejtési feltételeket nem teljesíti, megszűnik a kötelezettség a város részéről.

Dr. Knöpfler visszautasítja csak annyi indoklással, mert nem bír azon kellékekkel hogy tárgyalathassék.

Kovács S. indítványa szerint simpliciter nem fogadják el, hanem utasítatják hogy 14 nap alatt a szerződés szerű feltételeknek eleget tegyen.

Antal főbíró, nem bír tehát azon kellékekkel, hogy városi képviselőtestület elfogadhatná.

Ajtai M. és Dobolyi S. újból is azt kívánják, hogy részleteztessenek a visszautasítási okok, mi elfogadhatni látszott.

Szóllósi S. újból is inti, hogy a 15 nap ki ne maradjon, s indítványozza kimondatni, hogy a határozat sietős kézbesítésére, még a jövő gyűlés bevétele előtt, Tanács megbíztatik. Ez is elfogadott.

Id. Fogarasi Demeter, mint a helyi görögkeleti egyházmegye gondnoka beadványában tudatja, hogy az egyház iskolaházat építtetett, de még 150 frt szükségeltet-

vén a bevégeztetéshez, ezen összegnek a város általi adományszolgáltatását kéri.

Szarvadi tanács mint előadó azt indítványozza, hogy jöllehet ez felekezeti iskola, az ilyeneket pedig nem segíeyezhetjük, mindazáltal még most az egyszer 100 frtal segíeyezzzüköket.

Ajtai M. felszólalására mind a 150 frt megadatik. Kis József tanács előterjeszti, hogy a 25-ik honvédszászlóalj parancsnoksága értesíti a közönséget, hogy aug. 27-kén honvédszászados Szarvadi L. és hadnagy Lázár B. behivattak szolgálatra. (Hát menjenek! Isten hírével!)

Elnök. Ez által a főjegyzői állomás üresületbe jöven az helyettesítés útján betöltendő talán Kőpataki lehet helyettes főjegyző (Helyes) a multkor is ő volt, helyette pedig egy diurnista substitúáltassék.

Ajtai M. Vigyázni kell azonban ne hogy két fizetést huzzon valaki.

Vagner J. F. A két-három fizetés húzása nálunk nem új, hanem régi dolog, vannak még ilyen - - - (zaj.)

Kőpataki egy beadványban a tavaszkorai hasonló szolgálataért is (98 napig) a főjegyzői fizetésnek illető részét kéri magának kiutaltatni.

E kérdésben élénk kis vita keletkezik, melyben dr. Knöpfler, Petelei, Vagner és Ajtai vesznek részt. A főbíró és főjegyző közt szóváltás keletkezik aziránt, ha vajjon Kőpatakinak a multkor volt-e díjnoki fizetése vagy se. Az eredmény előbbinek állítását igazolja.

Vége Ajtai M. szólal még fel. „Vigyázzunk magunkra, de vigyázzunk a közönség kaszájára is. Tehát adjunk Kőpatakinak multkori főjegyzősödéséért 100 frtot.” Elfogadatik, s egyuttal az is határozattá emeltetik, hogy Kőpataki azután helyettes főjegyző lesz a főjegyzői fizetésre, az ő díjnoki fizetésére pedig egy díjnok vétetik fel.

Gombás pénztári ellenőr, kéri az előbbek eddigi fizetésének beszüntetését.

Kis J. tanács előterjeszti, hogy a honvédség őszi gyakorlatra beszóllitván, indítványozza, hogy a város a főzéshez szükségeltető tüzi fát szolgáltatassa ki az alvópénz egyrésze fejében. (Elfogadjuk! nagy láрма.)

Petelei J. Természetben, vagy árlejtés útján adjunk-e fát?

Keresztes tanácsos. Az mindegy!

Petelei J. Annak hiszem mindegy a ki nem érti a kétszerkettő négyet, de annak nem mindegy a ki érti a kétszerkettő négyet.

Szóba hozatik még, hogy a honvédségnek 46 kurta ől fa szükséges, de annyi fa készlet nincs a városmajorjában. Miremegjegyzetik, hogy ha nincs a majorban, van elég az erdőben, s ha sorkatonaságnak ad, akkor adjon a honvédségnek is fát a város. Továbbá azt is megjegyzi egy tekintélyes egyéniség, hogy ha árlejtés, folytán adatik a fa, akkor két oldalról is nyereszkeskednek a fa szállításonál a városipénztár rovására.

Elnök megjegyzi, hogy hiszen már volt szó egy vállalkozóval a fa szállítása iránt.

Egy hang: Ugyan mennyi árban?

Főbíró: Kurta ölenként 17 frt-jával. (Nagy zaj.)

Szóllósi Samu. Én tisztelt képviselő testület, én lassu szóváltós történik Szóllósi és szomszédja Vagner

közt) és itten t. Vagner ezennel felajánljuk a szükséges famennyiséget és pedig hosszútól csak 25 frtjával.

Elnök enuncziál azon értelemben mint fennebb irtuk.

Kis József kérdéses folytán tudatja, hogy a katonaságnak 10 nájsa 50 font súlyu fa vétetik egy ölnök. Mire az élék diszkursusok közben megjegyzi valaki: Igen mikor pénzért veszi, de most ingyen kapja, most csak nem fogja mérni.

Szóllósi Samu. Most esztendeje is volt egy hason eset, s a Tanács soha se terjesztette be, hogy a $\frac{8}{10}$ -ed krból begyűlt összeghez mennyit kellett pótolni a városi pénztárból; ha ezt tudnók, most nem kellene itt vitatkozunk. Utasítsák a Tanács, miszerint a hadgyakorlatok végével mutassa ki, hogy mennyivel pótolta a város a faára fejében visszamaradot összeget.

Főbíró. Tavaly 100 frton felül pótolunk.

Kis tanácsos. A honvédszászados kéri, hogy a város által adott czéllövő helyiséghez a golyó fogó számára kívántat 200 karó és $1\frac{1}{2}$ ölvessző is adatnék meg a város által.

Petelei. Adjuk meg, különben még ha arra megyünk, meg is lönek. Ellenkező közbeszólások.

Kovács Áron. Ha a közönségeseknek megadjuk, a honvédeknek, hogy ne adnák meg. (Ugy van!)

Peteleinek egy pár általános nevetést előidéző megjegyzése után a kívánt karók és vessző megadotnak, s a gyűlés 1 óra tájt szétoszlik.

Az örök béke oszlopai Európában.

Ujabbban egy német katonai röpirat indult világnak Bécsből, mely az európai államok hadügyeit bonczolgatja, s melyből láthatjuk, hogy az egyes államok iszonyu megeröltetéssel és mégiszonyubb adósságsinálással, mily hatalmas alapokat vetettek meg idáig az „örök béke” számára! E szerint:

Ausztria-Magyarországnak van 13 hadteste, ez 40 gyalog és 5 lovas hadosztály 86 gyalog és 10 lovas dandárral és 205 ütege, 1600 (?) ágyúval és 160 mitrailleussal. Élelmezési állomány 963951 ember és 132,323 ló, harczkész 733036 ember és 58125 ló.

Németország hadereje áll 18 hadtestből, 37 gyalog és 10 lovas hadosztálylyal és 337 üteggel. Élelmezési állomány 1,152,506 ember és 239314 ló, hadi állomány: 824990 ember: 95724 ló, 2022 ágyú.

Oroszország (a kaukázusi, siberiai, turkistani csapatokkal együtt, de honvédségét ide nem számítva) bír 47 gyalog és 10 lovas hadosztálylyal, 8 lövész és 8 tartalék dandárral, 149 kozák polákal, 219 ütege és 50 mitrailleuse üteggel. Élelmezési állománya: 1 362,432 ember, 324,760 ló, harczképes ember: 862,000 és 181,000 ló van, 2084 ágyúval.

Olaszországnak van (nemzetőrség nélkül) négy hadteste, negyven gyalog és hatlovas dandárral és 90 ütegekkel. Élelmezési állománya 501,971 ember és 43,172 ló, hadi létszáma 415 ezer két száz ember, 12,868 ló és 720 ágyú.

Franciaországnak, a háboru előtti szerve-

két becsüli és szintén kívánja a lelki tápszert, ha egyebet nem tehet, dalol vagy fűtöl, és így deríti föl magának a kedély egét, habár felhők borongtak is addig rajta. A madarakról mondják, de talán méginkább áll a költők- és színészekről: hogy mikor éhesek, legszebben énekelnek...

A testi tápszerekben válogatós ember rendszerint nem igen válogat a lelki tápszerekben; a mohó nagytű pedig igen nagy diáttre szokta szorítani a lelkét; végre az ellenkező ellentétbe esik némely madárétkü ember is, ki lelkét szokta túltölni.

Különös valóban; s már csupán ezen étvágy-nyilvánulási ellentétek is igen alkalmasak az embert azon gondolatra hozni, hogy: test és lélek, bár együtt laknak egy darab ideig itt e földön, tán mégsem egyféle massából valók? De ezt most ne vitassuk, mert aztán igazán megéhezünk mig végét érnek.

A lélek eredeti alkotásánál fogva, sokkal nagyobb étvágygyal bír mint a legáldottabb étvágyu test. Igen természetesen, mert mig a testnek étvágya kielégítésére csupán egy közeg, egy száj áll rendelkezésére: addig a léleknek ugymondva annyi szája van, a hány érzéket bírunk egész testünkön.

E bölcs berendezést pedig nyilvánáságosan azért tette így a jó isten, hogy a szegény internált léleknek bár öt csatornán át jusson egy annyi mint a testnek. Különbenis, a lélek, a testnek ez isteni jótévedése, minden egésséges táplálékot a test javára dolgozzik fel; amit pedig a test — minden a földből származottnak módja szerint — hálátlansággal szokott viszonzni; mert elsőbb az egésségtelen tápot is számtalanszer rátukmálja a lélekre, aztán ennek következtében ő maga csömörlik meg, és ebbéli boldogtalanságának sötét árnyékát megint a türelmes lélekre dobja vissza; tán ettől az árnyéktól is lesz aztán olyan sok embernek fekete a lelke...

De lássuk már, mivel és mikkel táplálkozik a lélek? minő anyagokból készülnek számára a nagy sor étek? Honnan, mi utakon szerezzük és vesszük az anyagokat? és végre a sok közül melyik már a legajánlatosabb, leg-egésségesebb és mégis legjutányosabb lelki koszt?

A lélek t. hallgatóim, olyanforma tulajdonsággal bír mint a Strucez-madár, melyről tudjuk, hogy még a kavicsot is megeszi, sőt azt mondják — megis emészti. És csudálatosképen, emellett mégis végtelenül kényesebb a lélek a testnél, mert — a mint alább látni fogjuk — a legkisebb csekélység is vajmi gyakran megárt neki.

(Folyt. következik.)

TÁRCZA.

A lélek táplálásáról.

A m.-vásárhelyi „Jótekonny nőegylet” akad. estélyén tartott felolvasás.

Nem czéloom kegyeteket tisztelt hallgatóim, és különösen kegyeteket tisztelt hölgyeim, elvontabb s ugynevezett tudós dolgokkal fárasztani vagyis untatni. Ezért választék egy oly realisabb tárgyat: a táplálást, melyet — őszintén bevallhatjuk — ép korunkban teljességgel nem szoktunk unni, egyszersmint sietek kijelenteni, hogy jelen szerény fölolvásom nem egyéb, mint egy kis mutatóvány, megirandó legujabb szakácskönyvből.

Igaz, hogy eddig a legjobb szakácskönyvek hivattott, szakértő női kezektől lettek megírva; de mostanában, már reánk férfiakra is elkerülni látszik, ezen hasznos tudomány-szakba belétanulni; mert hát, hogy is mondjam el csak, hogy a t. hölgyek előtt minden hitelemet előre ne kozkázttasam — valami iszonyu rossz érzés fogja el egész valómat azon gondolatnál, ha hogy már korunknak amafenkölt ideálja, a teljes női emancipáció ugy ha marjában boldogitná társadalmunkat, még majd a szakácskönyvi tudományok gyakorlata, e nemes és oly életbevágó foglalkozás, ez is, általán a nehézkes férfikezekbe mehetne által!... oh, irtozom e gondolatól, hisz minden férfi tudja, hogy mainap ambar csak egyetlen érintéssel illesse is a kedves háziasszony gyöngéd keze a konyhát: és mégis ugy megérzik az ize minden ételen!

De hisz, e bajtól tán hirtelenében még nem tartatunk; s miután semmi sem lehet bizonyosabb, mint az: hogy a mi kedves hölgyeink a legtökéletesebben értik magukat az izletes asztal dolgában, a minthogy ezt minden alkalommal, minden áron, és — szabadjon e kis ön-hízelgés mindig a férfiak kedvéért, bemutatni soha meg nem szűnnek; tehát nem arrogálozom ezuttal új szakácskönyvemnek a versenyzést az említett kitűnő női szakácskönyvek között, hanem egész tisztelettel visszavonulok vele a lélek táplálásának szerényebb konyhájába.

Nos, igen, tisztelt hallgatóim; mert hát, akárhogy rezonirozzunk is a dologban, bizony, egyelőre csak be kell még ismernünk: hogy nemcsak testből, hanem ebből és lélekből állunk, mert emberek vagyunk, habár gyakorta van is alkalmunk ebben némileg kételkedni, hisz persze, soha sem magunkon, hanem mindig csak másokon.

Sokkal több szép lélek van azonban jelen csak itt is e tisztelt hallgató körben, hogysem e kérdés fölött haboznom lehetne; és így bizton eléállhatok lelki konyhám receptjeivel, melyeket egyébiránt legkevésbé sem én találtam föl, hanem csupán összeszedegtettem azokat ősrégi nagy szakácsmestereknek dívatból kiment hagyományaiól olyformán no, mint ahogyan mai világban a többi hírhedt szaktudós munkákat általán (újából) írni szokás.

Hogy mi a lélek t. hallgatóság? ezt még a világ-hírű nagy Vogt sem tudja; pedig elhihetik Önök, hogy eleget járt utánna; sőt addig faggatta idestova a saját magát, mig ez szegény tán megszokalta a dicsőséget és ott hagyta a szerencsétlen tudóst a faképnél. Azóta aztán folyton keresi magában a kárvalott tudós a lelkét, de valószínűleg majd csak halála orájában, de ekkor bizonyosan fog vele még egy perczre találkozni.

Hamár e roppant tudós és utána még számos — inkább rokkant mint roppant tudós — nem tudja hogy mi a lélek? kérem, ne várják tőlem t. halg. hogy én tudhassam; és sziveskedjenek beérni azon tudással a lélek felől, amit keblükben — hogy egyebet ne is említsek — az édes szerelem lángérmelme gyújt.

Ezzel tisztában lévén, netalán még azon kérdés is merülhetne fel: hogy tehát a léleknek tulajdonképen van-e szüksége külön táplálékra, ha e tekintetben a testről kellőkép gondoskodva van?

És valóban, nem épen alaptalan e kérdés. — Mert ámbár hogy tétovázás nélkül elismerhetjük miszerint lelkünk is époly rendes kosztosa a világnak mint testünk, — mégis aligha van itt valaki, ki életében ne találkozott volna már olyan emberrel is, ki véleménye szerint — lelkét általában semmivel sem szokta táplálni; hanem ugy látszik élni a lelke testében mint ama békák, melyek gyakran kösziklák szétrobbantása alkalmával a bezárt közet közül szökődönek ki a levegőre, de azon perczben ki is mulnak. Meglehet hogy az ilyen semmiből élő táplálatlan lelkek is, mikor a halál kirobbantja őket a testből — szintén nyomban elenyésznek, nem bírván el kiéhezett valójuk a magasabb tiszta légkör behatását.

Node, ha lennének is ilyen látszólagos éhenkórász lelkek, a legtöbb léleknek valóban szüksége van a táplálékra, folyton, naponta, épen mint drágábbik, kényesettebb felünknek: a testnek.

A lélek étvágya — épen ugy mint a testé — sokképen nyilvánkozik; és különös, hogy a test és lélek étvágy-nyilvánulásai sajátoságos ellentétekben tűnnek fel az emberben.

Igy pl. a gyomrát nagyra becsülő ember, ha éhes: minden gyomra, és a lelkét is nagyra becsülő ember, ha kény-

telmesen megeszi a Földet, és a Földet megeszi a Földet.

tulajdonjog elismerése i. Czombó Mihály Kovács Daniel e. szerződés teljesítése i. Szondi György N. Barabás Mózes hagyatéka e. kártérítés i. Székely János Doczi Lajos és társa e. kártérítés Jenei István Nagy Elek és társa ellen 79 frt 6 kr. tartozás i.

Előadó k. t. bíró Szolga Miklós.
Barabási Márton Sikó József e. egy darab szántó i. Türk Márton Czákó Sarolta e. 2703 frt 46 kr. p. kártérítés i. Csiki Elek Kovács Ferencz és Dán Stefan ellen sommás visszahelyezés i. Krajlik Sára és társai Krajlik Ferenczné e. 75 frt s járulékai i. Péter Mária hagyatéka Ffitts József Brenner Márta s társai e. igénykereset Szirb Eoutra Mihoneszku Petru és társa e. szerződés megsemmisítése i. Sente Samuel Boloszin Juon és társai ellen 900 frt s járulékai i.

Előadó k. t. pótbiro Illyés Károly.
Musce Nicolaj Potulia Juon e. vásár szerződés felbontása i. Bognerin Nyikulaj Zeligstadt községe e. 82 frt kártérítés i. Schneider Juonnak Schneider Márton e. 7 frt 20 kr kárt. iránt Stanka Todor Czinku Stanu Bucurel s társa e. egy ökor. kiadása és kártérítés i. Reiner János Kassai János és társa e. 40 frt i. dr. Ratiu János és neje Burbosán Anna e. igény kereset. Morscher Károly Paucz József e. gyámi ügye. Potoczki Istvánné Zakariás István hagyatéka e. 141 frt szolgálat bér. iránt.

III. Tanács bűnügyben.

Előadó k. t. bíró Bárdosi György.
Florea Rozma e. lopás. Miháltzi Péter e. súlyos testi sebzés. Egri József és társa e. lopás. Nagy Ferencz e. csalás.

Előadó k. t. bíró Stojka Antal.
Luka Niculau ember ölés. Krisán Filip e. testi súlyos sértés. Cracinnu Damian és társa e. testi súlyos sértés. Vén Trézsi e. tolvajság.

IV. Tanács urbéri ügyben.

Előadó k. t. bíró Antalfy Gábor.
Legifj. grof Teleki Domokos Tynán Vaszilika e. egy telek állomány vizabotása i. Gróf Mikó Rózália Asztalos György e. egy belső telek s kültartozékai természetű i. ugyanazon felperes Réti Kovács Ferencz e. egy külöskkel ellátott belső állomány. i. Özv Sára Elekné Szaniszló Rózália Özv. Kovács Mártonné e. egy székely örökség vizabotatása. i. Sánta Mihály jogutódai Fekete Danielné e. egy telek állomány urbéri természetű i. Szabó Jancsi János Pap Miklós e. egy belső telek urbéri természetű i. Pap Miklós, Szongoth Bogdán e. egy házas telek vizabotatása i. Grof Kornis Gábor sérdéktársa a t-Benedeki volt urbéresek e. elfoglalt erdők s illetőleg erdő s legelő szabályozás i. Bora Sándor, Nagy aliás Kertész József e. egy belső telek s kültartozékai i. N. nyedi ev. ref. főtanoda a Henning falvi volt urbéresek e. köz-helyek elkülönítése i.

Előadó k. t. p. bíró Gruz István.
A N.-Enyedi ev. ref. főiskolának, ifj. Sinilie Inon e. majorság természetű birtokért A N.-Enyedi ev. ref. főiskolának, Similie Vaszi és Niculaj Similie e. állodialis fekvőségeikért. Ugyannak Moga Chirilia e. hasonló fekvőségeikért. Ugyannak a maros-szt-györgyi volt kivált-ságos birtokosoknak tagosításért és legelő elkülönítést. Makrai László Mihonyeszk Gyorgye és társai e. alodialis birtokért. B. Bánfi János Makarie Juon e. egy majorság természetű beltelekért indított urbéri ügyei.

A szerkesztő nyiltpostája.

L. A. ur Déés. Köszönettel vettük I. S. ur által a becses küldeményt, bővebben levelünk.

Bécsi tőzsdei árkelet.

(aug. 28.)

5% metallique	59.50
5% nemz. államkölesön	69.40
1860. államkötvény	101.50
Bankrészevény	766.—
Hitelrészevény	287.70
London	120.15
Ezüst	119.65
Arany	5.78
Napoleon arany	9.60 ^{1/2}
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	80.—
" " " temesi	78.50
" " " erdélyi	77.—
" " " horvát-szlavon	86.25

Felelős szerkesztő: RAPOLTY KÁROLY.

HIRDETME NYEK.

Á r v e r é s.

A piacon a 274-ik számú háznál az első emeleten mindennemű házi butorok és konyha eszközök lesznek szabad kézből elárverezendők **september 2-án délelőtt 9 órakor.**

(67)

2—2

3559. 1871.

Hirdetmény.

Maros-Vásárhely szabad kir. város belterületének szakértő mérnök által leendő fölmérítése és térképezése, a képviselő testületnek idei augusztus 26-án tartott ülésében elhatározatván, ezen munkát kereszttül vitelére pályázat nyitattik.

A pályázati határidő folyó évi szeptember 30-ig tüzetik ki.

A képesítvény és mérnöki szakismeret igazolása mellett pályázók közül, a munkával az bizatik meg, ki legjutányosabb árszabály mellett ajánlkozand.

Mintgy ezen munkálatok télen át is folytathatók, annak is előnye leend, ki legrövidebb időn vállalkozik a munka teljes bevégzésére.

A munkálat folyama alatt a munkaárnak a megtett munkához viszonyított $\frac{1}{3}$ -ad része a majorsági pénztárból előlegeztetik.

A munka teljes bevégzése és felülvizsgálata után helyesnek és jónak talált egész munka ára, a városi pénztárból kifizettetik, a pályázatok a fenn kitett határnapig a városi tanácshoz adandók be.

Maros-Vásárhelytt, 1871. augusztus hó 27-én.

A városi Tanács.

(68)

1—3

Csak rövid ideig!

Silbermann M.

látszerész Triestből (Corso Nr. 2)

tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, valamint a t. cz. helyőrségnek, miszerint gazdag választéku látszerész és fényképészeti készítményeivel

Maros-Vásárhelyet, most először

meglátogatja. — A számos tárgyak közül különös figyelmet érdemelnek: szemüvegek, orrsipetők, melyek a szemhez különösen hozzáillesztve adatnak el. — Színházi látszővek, a legújabb szerkezet szerint; tábori kettős távcsővek a legnagyobb távlatsszattal: — továbbá rajzeszközök, légmérők, hőmérők, stb. stb. — Tömmutatók (Stereoscop) saját találmányu szerkezet szerint, francia minták, melyekre különösen figyelmeztetek. — Stereoscop-képek minden országból, valamint a német-francia csataterék és Wilhelms-höhe tájképek. — Nevezetes személyek és szépségek arczképei stb. stb. — a tárgyak tartósága és az árak jutányosságáról bárki is meggyőződhetik.

Már használt s elomlott színházi látszővek, távcsővek stb. cserében elfogadtatnak.

Az eladási helyiség a Pest városhoz czimzett vendéglőben 1. szám alatt.

(69)

1—1

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek tudomására juttatni, hogy kül- és belföldi szücs munka női és férfi, legújabb divat szerinti **raktáromat** gazdagon felszerelve, *pesti, bécsi és párizsi* izlés szerinti készletekkel: ugy **kalap** és **katonai sapkákkal** elláttam s már e közelebbi országos vásáron, a szücsök rendes vásári helyén kiállítom, mint ez üzletben felülmulhatlanokat, a tisztelt közönség pártfogásába ajánlom.

Bárminemű megrendeléseket, pontos szolgálat és jutányos árban szívesen elfogadok, a nagy piacon, a báró Bánfi ház földszinti osztályában.

Maros-Vásárhelytt, 1871. augusztus 28-án.

magamat ajánlvá

Welles Sándor, szücs-mester.

(70)

1—2

Az általános elemi biztosító bank

mely tőkét a jelzálog biztosításnak felvétele végett **tíz millióra** emelt, elfogad

tűz biztosításokat mezei terményekre nézve a legjutányosabb díjak mellett.

Uradalmak, nagyobb bérlek, ezenkívül még különös kedvezményekben részesülnek.
Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

az általános elemi biztosítóbank főgynöksége Maros-Vásárhelytt:

Melczér és Milch.

2—3

(62)

(26)

„AZ ANKER“

élet- és járadék biztosító társulat Bécsben belső város, hoher Markt Nro. 11. saját házában „Ankerhof.“

Biztosítéki alap 1870. december 31-én 17,092,505 frt 88 kr.

Biztosított összeg 85,762 szerződéssel 88,624,762 frt 22 kr.

Kifizetett halálesetekre 1870. decz. 31-ig 2025 szerződésre 3,609,952 frt 75 kr.

Üzleti kimutatás július hóra 1871.

Biztosítások	Beérkezett		Kiállított		Bevétel				Kifizetett halál esetekre	
	darab	ajánlatok	darab	szerződések	részlet díjak	betétek	összesen			
Halál esetre	441	498489	422	438856	105487 81	101585 84	207073 65	47471 46		
Tuléletre	285	274832	294	296225						
	726	773321	716	735081						
Eddig kim.	4013	5876662	3785	5291989	610907 15	608338 17	1219245 32	210586 17		
Összes.1871.	4739	6649983	4501	6027070	716394 96	709924 01	1426318 97	258057 63		

Részletesebb kimutatások Maros-Vásárhelytt **Bucher Miksa** főgynökségénél ingyen kaphatók.